

214
วันที่ 3 พ.ย. 65
เวลา 10.28

สลด. (eMail)
ส่ง : กวค.
รับที่ : ธ11845/65
3 พ.ย. 2565 เวลา 9.45 น.

ที่ สธ ๐๕๐๙/๓๖

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมผู้ประกอบการ
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๘/๔๐๓๙ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕
 ๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕
 ๔. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
 ๕. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ด้วย คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ขอเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือ ให้ต้องเสนอคณะกรรมการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติทุกห้าปี เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา รวมทั้ง(ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

รัฐบาลได้มีการกำหนดการพัฒนาสมุนไพรเป็นประเด็นสำคัญในวาระของประเทศผ่านมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบต่อแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันจาก ๑๐ กระทรวง โดยมีคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นหน่วยงานเลขานุการและเป็นแกนกลางในการดำเนินงานและประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมาได้มีการประกาศใช้กฎหมายพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายใหม่ที่แยกการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มาจากสมุนไพรออกจากกฎหมายยาเดิม และการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติเป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา อีกทั้งมีการปรับชื่อแผนแม่บทแห่งชาติ

ว่าด้วย ...

ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็น แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และขยายระยะเวลาการดำเนินงานจนถึงปี ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ส่งผลให้ปัจจุบัน การพัฒนาสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติและมีการดำเนินงานร่วมกันหลายกระทรวงผ่านรูปแบบคณะกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๕ คณะ ผ่าน ๕ กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวง สาธารณสุข ซึ่งขณะนี้ใกล้สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว คณะกรรมการนโยบายสมุนไพร แห่งชาติ จึงได้มีมติเห็นชอบการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ตลอดระยะเวลา ๖ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นอันดับ ๑ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นกว่า ๑๒,๒๑๑ ล้านบาท โดยมีขนาดตลาดสมุนไพรเฉลี่ยที่ ๔๖,๙๑๖.๔๔ ล้านบาท ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่โดดเด่น ตามห่วงโซ่การพัฒนา ดังนี้

๑) ถ่ายทอดความรู้เรื่อง GAP/Organic สมุนไพร ให้กับเกษตรกร มีพื้นที่ปลูก สมุนไพรที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จำนวน ๖๗,๐๑๐ ไร่ เกษตรกรรวม ๓๘,๗๖๕ ราย เกิดการจับคู่ เจริญวัตถุุดิบสมุนไพรคุณภาพมากกว่า ๑๗๐ คู่ มีตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ สร้างมูลค่ากว่า ๑,๓๘๘ ล้านบาท

๒) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรไทย ยกย่องสถานประกอบการกว่า ๓๗๗ กิจการ อบรมส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการด้านสมุนไพรกว่า ๖,๑๓๓ ราย และช่วยผู้ประกอบการ ลดต้นทุนการผลิตด้วยการออกประกาศสิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ สำหรับสุราสามทับในการอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓) ขยายช่องทางการตลาดสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ ทั้งยังมีการจับคู่เจรจาธุรกิจ สร้างรายได้กว่า ๒,๔๖๗ ล้านบาท การยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการรับรองคุณภาพรางวัลผลิตภัณฑ์ สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ทั้งสิ้นกว่า ๒,๐๐๐ รายการ

๔) ลงทุนเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๔๘.๘ ล้านบาท ซึ่งเป็นการวิจัย พัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรกว่า ๑,๒๕๕ โครงการ

๕) มีการวิจัยส่งเสริมการใช้สมุนไพร โดยมีรายการยาสมุนไพรได้รับการบรรจุเข้า ในบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรเพิ่มขึ้น ๑๔ รายการ และมีการสั่งใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการ สาธารณสุข ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ มากกว่า ๔๕.๖๘ ล้านครั้ง

๖) พัฒนาต่อยอดสมุนไพรแชมเปียน ๑๒ รายการ มีผลงานวิจัยมากกว่า ๑๔๑ โครงการ เพิ่มมูลค่าการส่งออกกว่า ๖,๖๐๐ ล้านบาท

๗) พัฒนาเมืองสมุนไพร ๑๔ จังหวัด โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนา พื้นที่ ไปแล้วกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท สร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เกษตรกรและการท่องเที่ยวของจังหวัด สร้างมูลค่าการตลาดสมุนไพรสะสมในระดับพื้นที่มากกว่า ๘,๐๐๐ ล้านบาท รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ซึ่งในมาตรา ๑๐ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ทุกห้าปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วน คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องเสนอขออนุมัติ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทย ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ให้เหมาะสมกับบริบท และสถานการณ์ต่าง ๆ ส่งเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขณะนี้ใกล้สิ้นสุทธระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ บัดนี้ เมื่อเข้าสู่ช่วงปีสุดท้ายของแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จึงได้มีมติเห็นชอบการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อผลักดันให้สมุนไพรเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาสู่ความมั่นคงทางสุขภาพและความยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย

๔.๒ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการทบทวนและยกร่างแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ทิศทางการพัฒนา จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแผนงานต่างๆ ที่ครอบคลุมการพัฒนาสมุนไพรไทยตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยได้ดำเนินการเปิดรับฟังความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผ่านทางเว็บไซต์กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ อีกทั้ง เสนอขอความเห็นต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และได้รับความเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าว จากคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

๔.๓ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑) วิสัยทัศน์

ประเทศไทยเป็นผู้นำในภูมิภาคด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน และมีการเติบโตอย่างยั่งยืน

๒) พันธกิจ ...

๒) พันธกิจ

(๑) ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ทั้งด้านการยอมรับ การส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริม การพัฒนาอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจไทยอย่างยั่งยืน

(๒) ส่งเสริมให้เกิดการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค รวมทั้งมีกลไกตลาดที่สนับสนุนการดำเนินการ

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรให้แก่เกษตรกร ทั้งในด้านเทคโนโลยีการผลิต สารสนเทศ การบริหารจัดการ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสมัยใหม่

(๔) ส่งเสริมให้เกิดการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ การเพิ่มมูลค่าสมุนไพรในท้องถิ่น เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๓) เป้าหมาย

กำหนดไว้ต่อเนื่องจากแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

(๑) ก้าวพัฒนาสมุนไพรต่อยอดทั้งด้านการรักษาและผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น

(๒) การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ที่จะมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

(๓) การขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทย อย่างเชื่อมโยง และครบวงจร

(๔) การทำให้เกิดความร่วมมือจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน

๔) ตัวชี้วัด

(๑) ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑ เท่าตัวภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

(๒) ความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทย เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๕) ทิศทางการพัฒนา

เพื่อให้แนวทางการพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และตอบโจทย์ การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสมุนไพรไทยอย่างแท้จริง จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมบทบาทของสมุนไพรผ่านภาพลักษณ์อาหารไทย จากครัวไทยสู่ครัวโลก

(๒) พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรด้วยฐานงานวิจัยและนวัตกรรม

(๓) เน้นครอบคลุมตลาดในประเทศทั่วทุกภูมิภาค และขยายไปยังประเทศ เพื่อนบ้าน (CLMV)

(๔) ยกระดับการผลิตในทุกขั้นตอนด้วยเทคโนโลยี (SMART)

(๕) ส่งเสริมให้ส่วนภูมิภาคใช้สมุนไพรเป็นกลไกการพัฒนา และให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศ

(๖) ส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด เพื่อเพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๖) จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ

ภายใต้กรอบระยะเวลา ๕ ปี ของแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้การพัฒนาสมุนไพรไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ตามทิศทางการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น โดย จำแนกตามห่วงโซ่อุปทาน ดังนี้

(๑) ต้นน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่

SF ๑ การส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอุตสาหกรรมสมุนไพร

SF ๒ การใช้มาตรฐานวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาต้นทาง

(๒) กลางน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่

SF ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมสารสกัด เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และเพิ่มสัดส่วนมูลค่าของสารสกัดในห่วงโซ่อุปทาน

SF ๔ การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

(๓) ปลายน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๓ ประเด็น ได้แก่

SF ๕ การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพร อย่างมีประสิทธิภาพ

SF ๖ การส่งเสริมภาพลักษณ์และขยายช่องทางการตลาด

SF ๗ การต่อยอด สร้างมูลค่า และเพิ่มการส่งออก Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๔) ระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่สนับสนุนห่วงโซ่อุปทาน มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ สำคัญ ๓ ประเด็น ได้แก่

SF ๘ การวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรไทยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

SF ๙ การพัฒนาระบบกำกับติดตามและใช้ข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงาน

SF ๑๐ การพัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน

๗) ยุทธศาสตร์

การกำหนดยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ยุทธศาสตร์ เป็นความเชื่อมโยงของการพัฒนา สมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่พัฒนาขึ้นมาจากจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (จุดคานงัด) ทั้ง ๑๐ ประเด็น เริ่มจาก

ต้นน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มี คุณภาพและมาตรฐาน มีเป้าหมายหลัก คือ วัตถุดิบที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการทางการตลาด โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาสู่การพัฒนากระบวนการต้นน้ำมากขึ้น ลดการพึ่งพาธรรมชาติ

กลางน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ และอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เป้าหมาย คือ เน้นการสร้างศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย (SMEs) รวมถึงการพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรของประเทศ และมุ่งเป้าพัฒนาอุตสาหกรรม สารสกัด เพื่อลดการนำเข้าและทำให้ประเทศสามารถเติบโตเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมสมุนไพรได้อย่างแท้จริง

ปลายน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร เป้าหมาย คือ การขยายขอบเขตการรับรู้คุณค่าของสมุนไพรผ่านอาหารและวัฒนธรรม ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่น ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากประเทศไทยด้วยตราสัญลักษณ์คุณภาพ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริม การบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ ผู้บริโภคมีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีระบบการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสมุนไพรเป้าหมาย (Herbal Champions) ประสบความสำเร็จทางการตลาด

ซึ่งการดำเนิน ...

ซึ่งการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่าจะสำเร็จได้จำเป็นต้องคำนึงถึงระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินการดั่งนั้น ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เป้าหมาย คือ การนำงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกต่อยอดและสร้างมูลค่าของอุตสาหกรรมสมุนไพร โดยมีความพร้อมของห้องปฏิบัติการ ตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจระดับชุมชนด้วยสมุนไพร

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

ไม่มี

๖. ผลกระทบ

การขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จะก่อให้เกิดการผลิตสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพร รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรไทยในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำความมั่นคงทางสุขภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศไทยอย่างยั่งยืน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗.๑ ค่าใช้จ่าย: ภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการดังกล่าว รวมจำนวน ๖๑ โครงการ โดยมีหน่วยงานร่วมบูรณาการกว่า ๕๓ หน่วยงาน รวมทั้งงบประมาณที่ต้องรองรับการดำเนินการโครงการสำคัญ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๑๕๙.๖๔ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยห้าสิบล้านหกแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการจัดทำโครงการสำคัญของประเทศตามเป้าหมายของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๗.๒ แหล่งที่มา: จากงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งสิ้น ๑๔,๑๕๙.๖๔ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยห้าสิบล้านหกแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดจำแนกตามรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๐๓๕.๒๖ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน งบประมาณทั้งสิ้น ๙๓๑.๓๘ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร งบประมาณทั้งสิ้น ๗๔๔.๐๐ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม งบประมาณทั้งสิ้น ๔,๔๗๔.๐๐ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน งบประมาณทั้งสิ้น ๖,๙๗๕.๐๐ ล้านบาท

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประชุมสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ วาระที่ ๕.๑ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งถือเป็นแผนปฏิบัติการที่สำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรของประเทศสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ยิ่งขึ้น สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ได้ดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตามข้อเสนอแนะของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว และได้รับความเห็นชอบการดำเนินการปรับแก้ไข (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าว จากคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติทุกห้าปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

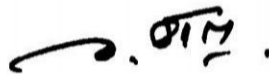
๑๐.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑๐.๒ เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒

พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ไปดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๓๐๓

โทรสาร ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๐๔

E-mail masterplanherb.dtam@gmail.com